

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsya Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

03 липня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Марини В.Г., Петюшки Р.В., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвоката К., –

ВСТАНОВИЛА:

На електронну пошту КДКА Закарпатської області надійшла скарга громадянина Олійника Віктора Івановича від 19.05.2024, у якій наводяться відомості щодо вчинення дисциплінарного проступку адвокатом К.

У подальшому таку ж скаргу Олійник В.І. надіслав до КДКА Закарпатської області рекомендованим поштовим відправленням.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 19.06.2024 стосовно адвоката К. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Зеленька С.П., який доповів матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата встановила наступне.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокат К. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ згідно з рішенням Закарпатської обласної КДКА від _____ №_____.

У скарзі Олійник В.І. зазначає, що на розгляді Ужгородського міськрайонного суду Закарпатської області перебуває обвинувальний акт відносно нього у кримінальному провадженні №12022078030000541 за його обвинуваченням у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених ч.5 ст.27, ч.1 ст.358, ч.4 ст.358 КК України.

Під час ознайомлення з матеріалами досудового розслідування у вказаному кримінальному провадженні було виявлено, наявність ордера адвоката від 14.08.2023 серії ЗР №59248, згідно з яким моїм захисником на досудовому розслідуванні нібито був адвокат К. Однак скаржник стверджує, що цього адвоката взагалі не знає і ніколи його не бачив, договір про надання правової допомоги з ним не укладав і не надавав доручення іншим особам укладати такий договір та разом з цим адвокатом він не приймав участі у жодних слідчих та процесуальних діях у кримінальному провадженні №12022078030000541.

Заявляє, що він (скаржник) одноособово без участі захисника останній раз приймав участь у слідчих і процесуальних діях у даному кримінальному провадженні 11 серпня 2023 року, після яких цього ж дня (11.08.2023) виїхав до місця свого проживання у м. Одеса.

Натомість, 14 серпня 2023 року він в Ужгороді не був, що стверджується його проїзними документами та заявами його близьких і сусідки.

Також вказує, що ордер від 14.08.2023 серії ЗР №59248 оформлений адвокатом К. всупереч приписам Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, затвердженого рішенням Ради адвокатів України (РАУ) від 12.04.2019 №41, яким встановлена єдина, обов'язкова для всіх адвокатів типова форма ордера.

Скаржник вважає, що така поведінка адвоката К. суперечить вимогам Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Правил адвокатської етики, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

До скарги Олійник В.І. долучив копію ордера адвоката К. від 14.08.2023 серії ЗР №59248 та копії документів про його перебування в м. Ужгород 11.08.2023 (повістки дізнавача, посадочних документів на потяг, відповідей Ужгородської окружної прокуратури і Ужгородського районного управління поліції ГУНП в Закарпатській області (надалі – Ужгородське РУП) на відповідні запити адвокатки Д., заяв Скрипник С.І., Лобанової Н.В. і Олійник С.А).

Згодом, скаржник додатково до своєї скарги надіслав на електронну пошту КДКА Закарпатської області копію його наданої прокурору розписки без дати про отримання копій обвинувального акту і реєстру матеріалів досудового розслідування у кримінальному провадженні №12022078030000541 та копію його заяви, датованої 14.08.2023, про визнання ним винуватості у цьому ж кримінальному провадженні.

Адвокат К. надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких стверджує, що 11 серпня 2023 року він перебував у своєму робочому кабінеті разом з адвокатом Г., який зайшов привітати його з днем народження. У цей час до кабінету зайшов громадянин, який представився Олійником Арнольдом Сергійовичем, і повідомив, що йому потрібен адвокат для надання правової допомоги у відповідному кримінальному провадженні його родичу, який разом з ним приїхав з м. Одеси. У зв'язку з цим між ним (адвокатом К.) і громадянином Олійником А.С. було укладено договір про надання Олійнику Віктору Івановичу послуг захисника в кримінальному процесі по звинуваченню останнього за ч.1, ч.4 ст.358 КК України. Після цього він і Олійник А.С. на таксі поїхали до Ужгородського РУП, де їх очікував Олійник В.І. По приїзду Олійник А.С. залишився біля приміщення Ужгородського РУП, а він зайшов у кабінет начальника сектору дізнання П., де вже перебував Олійник В.І. П. повідомив Олійнику В.І. про підозру і допитав його у статусі підозрюваного. Після цього П. зауважив, що обвинувальний акт ще не готовий, а тому треба зачекати певний час для вручення його копії. Він (адвокат К.) зазначив П., що не може чекати через зайнятість, у зв'язку з чим вони домовилися, що П. передасть йому копію обвинувального акту у наступний робочий день – 14.08.2023 (понеділок). Між тим, ще 11.08.2023 йому зателефонував Олійник В.І. і повідомив, що отримав копію обвинувального акту під розписку.

При цьому, адвокат К. не зміг чітко пояснити, чому на оформленому ним ордері серії ЗР №59248 на надання правової допомоги Олійнику В.І. зазначена дата 14.08.2023, а також не надав жодних пояснень з приводу невідповідності цього ордера вимогам, встановленим Положенням про ордер на надання правничої (правової) допомоги, затвердженим рішенням РАУ від 12.04.2019 №41.

До своїх пояснень адвокат К. надав копію укладеного між ним і Олійником А.С. договору від 11.08.2023 про надання Олійнику В.І. послуг захисника в кримінальному процесі та копії пояснень адвоката Григорука Ю.С. від 11.06.2024 і начальника сектора дізнання Ужгородського РУП П. без дати.

03 липня 2024 року в засіданні Дисциплінарної палати присутній адвокат К. підтвердив обставини викладені ним у письмових поясненнях.

Разом з тим, визнав, що допустив необачність при укладенні 11.08.2023 договору про надання Олійнику В.І. послуг захисника в кримінальному процесі, оскільки не встановив на підставі відповідних документів особу, яка представилася Олійником Арнольдом Сергійовичем, та не перевірів факт перебування цієї особи в родинних відносинах з Олійником В.І.(скаржником).

Також адвокат К. визнав, що на підтвердження своїх повноважень здійснювати захист Олійника В.І. надав у кримінальному провадженні ордер, який не відповідає єдиній і обов'язковій для всіх адвокатів типовій формі ордера.

Просив не застосовувати до нього суворого виду дисциплінарного стягнення.

Заслухавши пояснення адвоката К. та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Частиною першою статті 26 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що адвокатська діяльність здійснюється на підставі договору про надання правничої допомоги.

У той же час, визначення поняття захисника, особливості його залучення та укладення з ним договору у кримінальному провадженні унормовані відповідними положеннями Кримінального процесуального кодексу (КПК) України.

Так, згідно з ч.1 ст.45 КПК України захисником у кримінальному провадженні є адвокат, який здійснює захист, зокрема і підозрюваного та обвинуваченого.

За приписами ч.1 ст.48 КПК України захисник може у будь-який момент залученим підозрюваним, обвинуваченим, їх законними представниками, а також іншими особами за проханням чи згодою підозрюваного, обвинуваченого до участі у кримінальному провадженні.

Статтею 51 КПК України визначено, що договір із захисником має право укласти особа, передбачена в частині першій статті 45 цього Кодексу, а також інші особи, які діють в її інтересах, за її клопотанням або за її наступною згодою.

З аналізу положень наведених статей КПК України слідує, що захисник у кримінальному провадженні може бути залучений не тільки підозрюваним, обвинуваченим, але й іншими особами, однак лише за проханням чи згодою самого підозрюваного, обвинуваченого, а договір із захисником мають право укласти не тільки підозруваний, обвинувачений, але також і інші особи, однак лише за клопотанням або за наступною згодою підозрюваного, обвинуваченого.

Втім, скаржник Олійник В.І. категорично стверджує, що не просив будь-яку іншу особу залучати для здійснення його захисту у кримінальному провадженні №12022078030000541 адвоката К. та не надавав згоди на укладення з цим адвокатом договору про надання останнім правової допомоги по його захисту у вказаному кримінальному провадженні.

Натомість, адвокат К. не надав Дисциплінарній палаті жодних доказів на підтвердження факту погодження скаржником Олійником В.І. укладення з цим адвокатом договору про надання скаржнику правової допомоги по його захисту у кримінальному провадженні №12022078030000541.

Більше того, адвокат К. сам визнав, що не встановив особу Олійника Арнольда Сергійовича, з яким він нібито уклав договір від 11.08.2023 про надання правової допомоги скаржнику Олійнику В.І. у кримінальному провадженні, та не перевінив факт перебування цієї особи в родинних відносинах з скаржником.

Рішенням РАУ від 17.12.2012 №36 було затверджено Положення про ордер на надання правової допомоги та порядок ведення реєстру ордерів, якими передбачалася Типова форма ордеру, виготовлена друкарським способом на замовлення ради адвокатів регіону.

Зокрема, пунктом 18 цього Положення було встановлено, що ордерам, виготовленим на замовлення Ради адвокатів Закарпатської області, присвоювалася серія ЗР.

У подальшому Рішенням РАУ від 12.04.2019 №41 затверджено нову редакцію Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, згідно з приписами якого ордер генерується адвокатом у своєму особистому кабінеті на офіційному веб-сайті Національної асоціації адвокатів України (НААУ), а ордерам адвокатів, які обліковуються в Раді адвокатів Закарпатської області, присвоюється серія АО.

Пунктом 4 даного Рішення РАУ від 12.04.2019 №41 адвокатам було дозволено використовувати Типову форму ордера, виготовлену друкарським способом на замовлення ради адвокатів регіону, в строк до 01 січня 2022 року.

Разом з тим, пунктом 5 цього ж Рішення РАУ від 12.04.2019 №41 встановлено, що Типова форма ордеру, виготовлена друкарським способом на замовлення ради адвокатів регіону відповідно до Положення про ордер на надання правової допомоги та порядок ведення реєстру ордерів, затвердженого рішенням РАУ від 17.12.2012 №36, діє після 01 січня 2022 року до закінчення повноважень адвоката у конкретній справі (провадженні).

Адвокат К. на підтвердження своїх повноважень здійснювати захист Олійника В.І. у кримінальному провадженні №12022078030000541 надав виготовлений друкарським способом ордер адвоката від 14.08.2023 серії ЗР №59248.

З огляду на таку форму ордеру Дисциплінарна палата визнає, що даний ордер не відповідає вимогам нової редакції Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, затвердженої рішенням РАУ від 12.04.2019 №41.

Відтак, оформивши такий ордер і надавши його на підтвердження повноважень здійснювати захист Олійника В.І. у кримінальному провадженні №12022078030000541, адвокат К. не виконав вимоги вказаного Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, тобто допустив невиконання рішення органу адвокатського самоврядування.

Надаючи оцінку поведінці адвоката К., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Пунктами 1, 5, 6 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися правил адвокатської етики, виконувати рішення органів адвокатського самоврядування та виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правової допомоги.

Статтею 12 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), встановлено, що всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві.

Стаття 12-1 Правил адвокатської етики зобов'язує адвоката бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

З огляду на зазначене Дисциплінарна палата визнає, що адвокат Кракосевич І.Р., оформивши договір від 11.08.2023 про надання громадянину Олійнику В.І. послуг захисника в кримінальному процесі без згоди цього громадянина та оформивши ордер адвоката від 14.08.2023 серії ЗР №59248 на надання Олійнику В.І. правової допомоги у кримінальному провадженні №12022078030000541, який не відповідає вимогам Положення про ордер на надання правничої (правової) допомоги, допустив порушення вимог ст.ст.48, 51 КПК України і ст.ст.12, 12-1 Правил адвокатської етики та невиконання професійних обов'язків адвоката.

Відповідно до п.п.3, 5, 6 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарним проступком адвоката є порушення правил адвокатської етики, невиконання або неналежне виконання ним своїх професійних обов'язків та невиконання рішень органів адвокатського самоврядування.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку про вчинення адвокатом К. дисциплінарного поступку, а відтак і про наявність підстав для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Згідно з ч.2 ст.31 даного Закону накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) повторного протягом року вчинення дисциплінарного проступку;
- 2) порушення адвокатом вимог щодо несумісності;
- 3) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі:

- 1) порушення присяги адвоката України;
- 2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб;
- 3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили;
- 4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата враховує обставини дисциплінарної справи, ставлення адвоката К. до своєї поведінки у вигляді визнання її помилковості, а також те, що раніше він до дисциплінарної відповідальності не притягався, а тому не вбачає перелічених правових підстав для зупинення чи припинення права цього адвоката на заняття адвокатською діяльністю і вважає за необхідне застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді попередження.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Притягнути адвоката К (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №_____, виданого _____ згідно з рішенням Закарпатської обласної КДКА від _____ №_____) до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвоката К. дисциплінарне стягнення у вигляді **попередження**.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати (підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар

(підпис)

Василь БАБИЧ